

Аналіз ринку волоських горіхів

ОКСАНА МАКАРЧУК, к.е.н., доцент кафедри
статистики та економічного аналізу

Ринок волоських горіхів належить до аграрного ринку і має специфічні особливості:

За об'єктом торгівлі

- це ринок сільськогосподарської продукції (горіх у шкаралупі та очищений).

За географією

- ринок має міжнародний характер, оскільки значна частина продукції експортується. Україна є одним із провідних експортерів волоського горіху.

За структурою ринку характеризується

- великою кількістю дрібних виробників;
- наявністю посередників та експортерів;
- високою залежністю від зовнішнього попиту.

За формою продукції

- сирий горіх у шкаралупі;
- ядро горіха;
- фасована продукція;
- органічна продукція

За рівнем конкуренції

- на рівні виробника - досконала конкуренція;
- на рівні експорту - олігополістична конкуренція;
- на світовому рівні - висока міждержавна конкуренція.

За формою реалізації

- Контрактоспотовий (значна частка контрактів із переробниками та експортерами;
- спотові закупівлі в період пікового збору – вересень-жовтень).

Сегменти ринку волоського горіху:

За категоріями споживачів

B2B (бізнес для бізнесу)

- переробні підприємства;
- кондитерська та харчова промисловість;
- експортери;
- оптові трейдери

Це найбільший сегмент, що формує основний обсяг закупівель.

B2C (кінцевий споживач)

- роздрібна торгівля;
- супермаркети;
- ринки;
- онлайн-продажі.

За формою продукції

- горіх у шкаралупі;
- очищене ядро (половинки, четвертинки, крихта);
- фасований горіх;
- перероблена продукція (олія, паста, інгредієнти).

Найбільшу частку в експорті займає очищене ядро.

За географією збуту

Внутрішній ринок

- продаж населенню;
- постачання харчовим підприємствам.

Зовнішній ринок (експорт)

- країни ЄС;
- Близький Схід;
- Азія.

Для України експортний сегмент є пріоритетним.

За рівнем виробника

- домогосподарства (дрібнотоварний сегмент);
- фермерські господарства;
- промислові сади;
- кооперативи.

Ринкові тренди

Зростання попиту на здорове харчування

- Світовий тренд на здоровий спосіб життя стимулює споживання горіхів як джерела:
- рослинного білка;
- омега-3 жирних кислот;
- антиоксидантів.
- Волоський горіх позиціонується як «суперфуд», що підтримує стабільний попит у країнах Європейського Союзу та Азії.

Посилення експортної орієнтації

- Для України характерна висока частка експорту, оскільки внутрішній ринок не поглинає весь обсяг виробництва. Основні напрямки:
 - країни ЄС;
 - Близький Схід;
 - Туреччина.
- Експорт формує валютну виручку та стимулює підвищення стандартів якості.

Зміщення до очищеного ядра

- Зростає частка експорту та реалізації саме:
 - очищеного ядра;
 - каліброваної продукції;
 - вакуумного фасування.
- Це забезпечує вищу додану вартість порівняно з продажем горіха в шкаралупі.

Підвищення вимог до якості

- Імпортери висувають жорсткі вимоги щодо:
 - вологості;
 - світлості ядра;
 - калібру;
 - залишків пестицидів.
- Зростає значення сертифікації (GlobalG.A.P., HACCP).

Консолідація ринку

- Тенденція до:
 - укрупнення господарств;
 - створення кооперативів;
 - розвитку промислових садів.
- Частка домогосподарств поступово скорочується, хоча вони й досі відіграють значну роль.

Цінова волатильність

- Світові ціни коливаються залежно від врожайності у провідних країнах-виробниках (США, Китай, Чилі). Це впливає і на український ринок.

Розвиток переробки

- Зростає інтерес до виробництва:
 - горіхової олії;
 - паст;
 - інгредієнтів для кондитерської галузі.
- Це напрямок із високою доданою вартістю.

Виклики галузі

1. Кліматичні ризики

- весняні заморозки;
- літні посухи;
- різкі температурні коливання;
- зміни клімату.

Волоський горіх — культура довгострокова, тому кліматичні ризики можуть впливати на врожайність протягом багатьох років.

2. Фрагментована структура виробництва

- значна частка домогосподарств;
- відсутність стандартизації якості;
- складність формування великих експортних партій.

Це знижує конкурентоспроможність на міжнародному ринку.

3. Коливання світових цін

Світові ціни залежать від врожайності у провідних країнах-виробниках:

- США,
- Китай,
- Чилі,
- Туреччина.

Надлишкова пропозиція на глобальному ринку спричиняє зниження закупівельних цін.

4. Підвищені вимоги до якості

Імпортери, особливо з країн Європейський Союз, висувають жорсткі вимоги щодо:

- рівня афлатоксинів;
- вологості;
- залишків пестицидів;
- простежуваності продукції.

Отримання сертифікації потребує додаткових витрат.

5. Логістичні та валютні ризики

- коливання валютного курсу;
- подорожчання транспорту;
- затримки на кордонах;
- нестабільність експортних маршрутів.

Ці фактори впливають на рентабельність експорту.

6. Недостатній рівень переробки

- обмежені потужності для глибокої переробки;
- експорт переважно сировини;
- низька частка продукції з високою доданою вартістю.

8. Інвестиційна складність

- тривалий період окупності (5–8 років);
- значні початкові вкладення в сад та зрошення;
- потреба у сучасному обладнанні.

Табл. 1. Баланс світового виробництва волоського горіху, тонн

Показники	2010/2011	2015/2016	2020/2021	2024/2025	Відн. відхил. 2024/2025 МР до 2010/2011 МР, %
Початкові запаси	86795	133132	118870	139044	160,2
Виробництво	1375021	2000362	2374789	2639033	191,9
Імпорт	465428	664731	927756	1100576	236,5
Сукупна пропозиція	1927244	2798225	3421415	3878653	201,3
Експорт	482697	699748	975937	1182381	245,0
Внутрішнє споживання	1367663	1979316	2286623	2584477	189,0
Кінцеві запаси	76884	119161	158855	111795	145,4
Загальний розподіл	1927244	2798225	3421415	3878653	201,3

Джерело: Побудовано за даними USDA, <https://apps.fas.usda.gov/>

Рис. 1. Основні країни-імпортери волоських горіхів у шкаралупі у світі, 2024 р., т

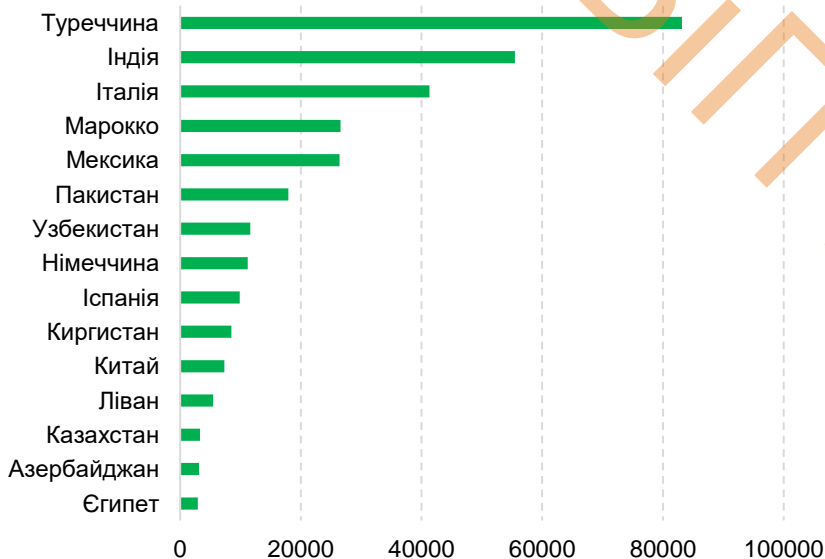
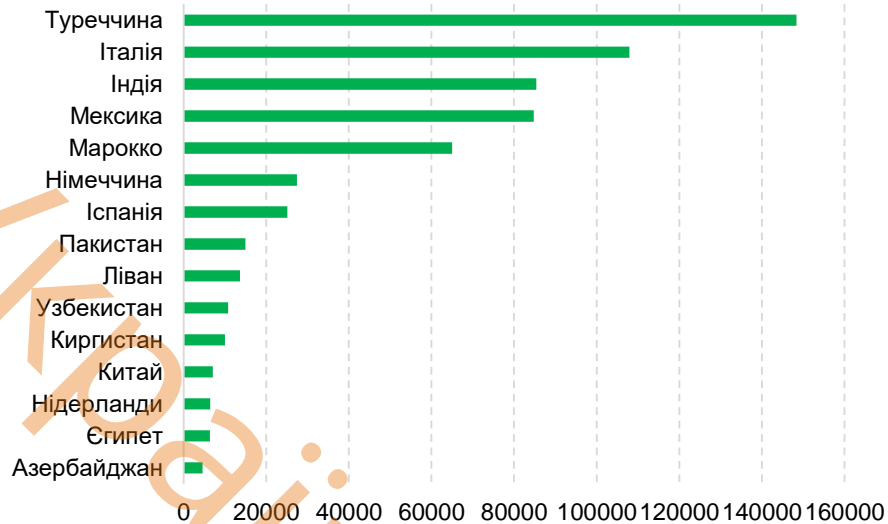

Рис. 2. Вартість імпорту волоських горіхів у шкаралупі основними країнами-імпортерами світу у 2024 р., тис. дол. США

Джерело: Побудовано за даними UN Comtrade data base, <https://comtradeplus.un.org/TradeFlowtrade>

Рис. 3. Основні країни-імпортери волоських горіхів без шкаралупи в світі у 2024 р., т

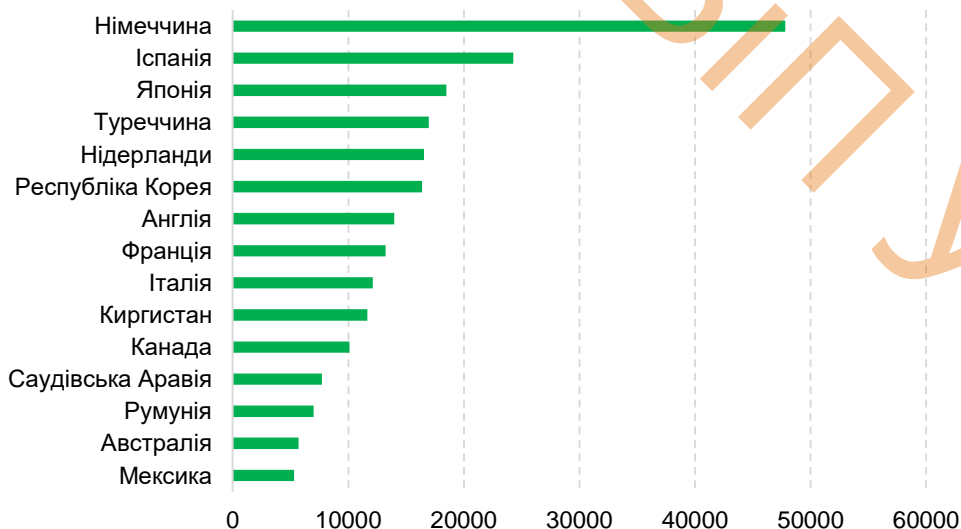
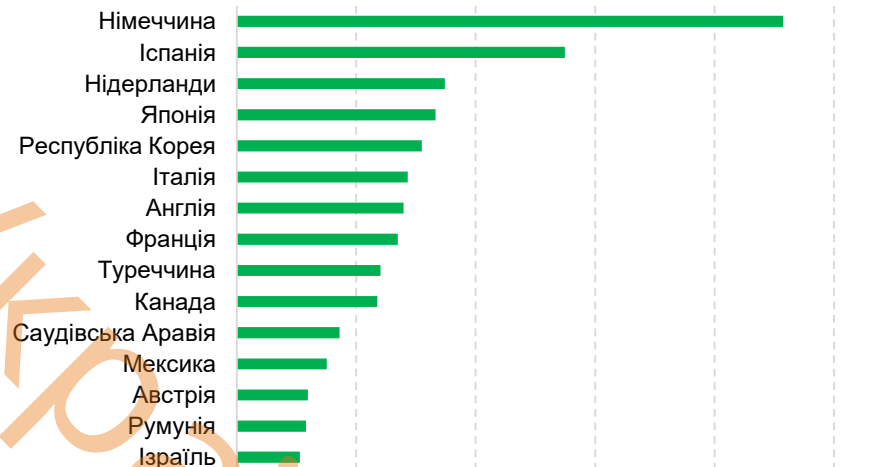

Рис. 4. Вартість імпорту волоських горіхів без шкаралупи основними країнами-імпортерами світу у 2024 р., тис. дол. США

Джерело: Побудовано за даними UN Comtrade data base, <https://comtradeplus.un.org/TradeFlowtrade>

PROGRESS

Promoting Green Deal Readiness in the Eastern Partnership Countries

Рис. 5. Основні країни-експортери волоських горіхів у шкаралупі в світі у 2024 р., т

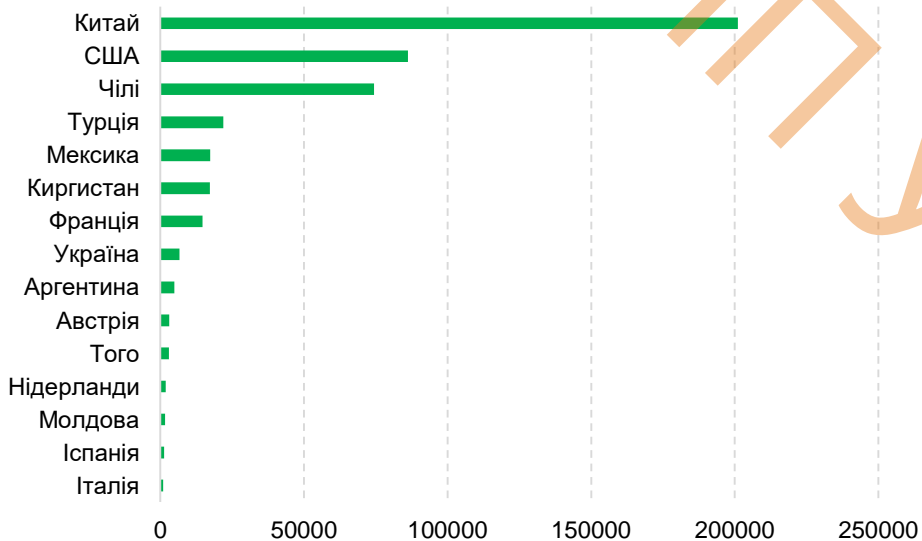
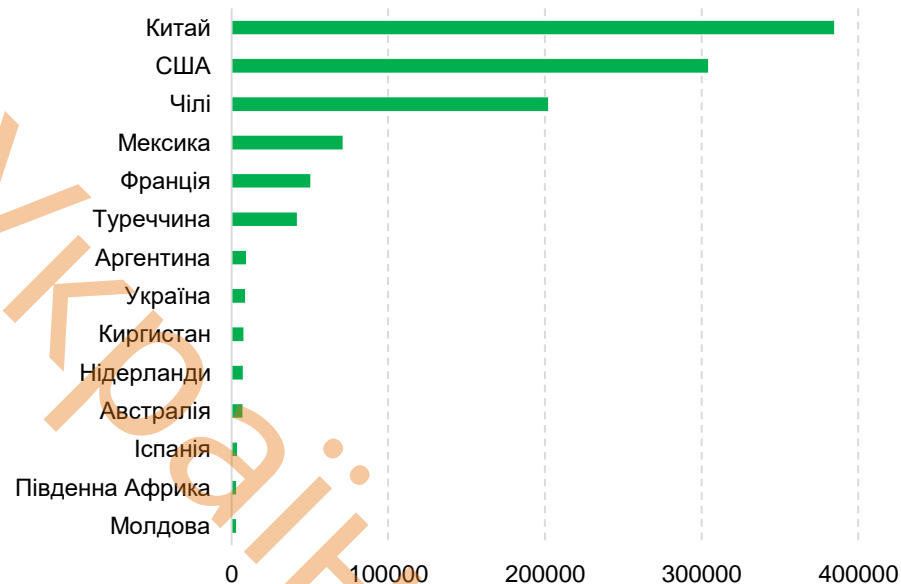

Рис. 6. Вартість експорту волоських горіхів у шкаралупі основними країнами-експортерами світу у 2024 р., тис. дол. США

Джерело: Побудовано за даними UN Comtrade data base, <https://comtradeplus.un.org/TradeFlowtrade>

PROGRESS

Promoting Green Deal Readiness in
the Eastern Partnership Countries

Рис. 7. Основні країни-експортери волоських горіхів без шкаралупи в світі у 2024 р., т

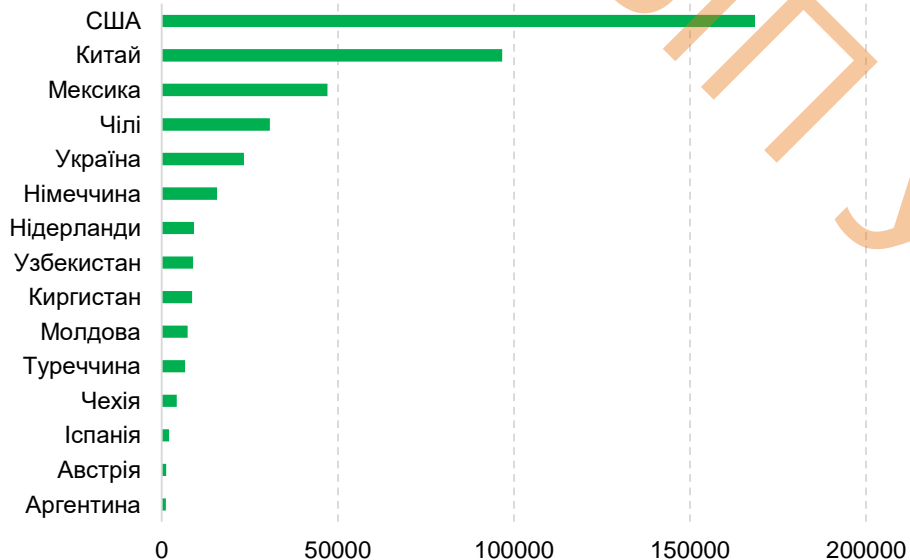
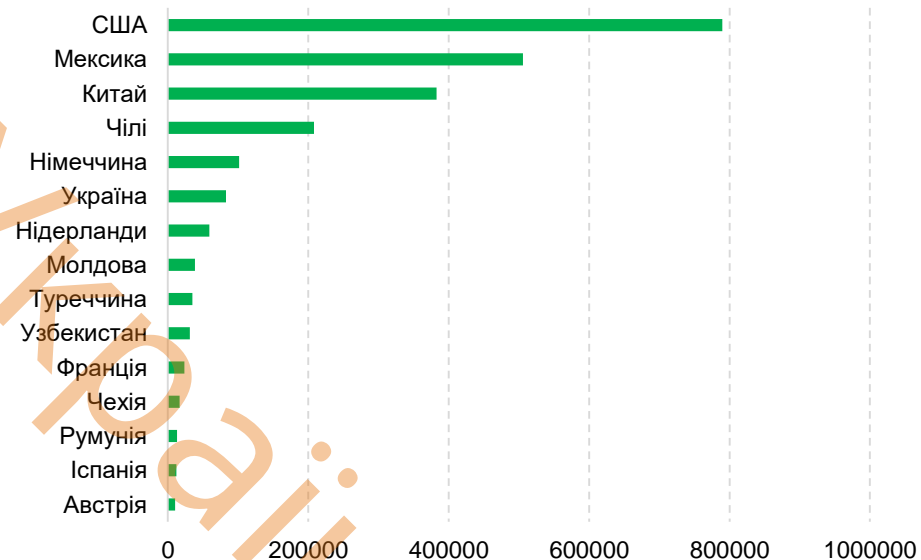

Рис. 8. Вартість експорту волоських горіхів без шкаралупи основними країнами-експортерами світу у 2024 р., тис. дол. США

Джерело: Побудовано за даними UN Comtrade data base, <https://comtradeplus.un.org/TradeFlowtrade>

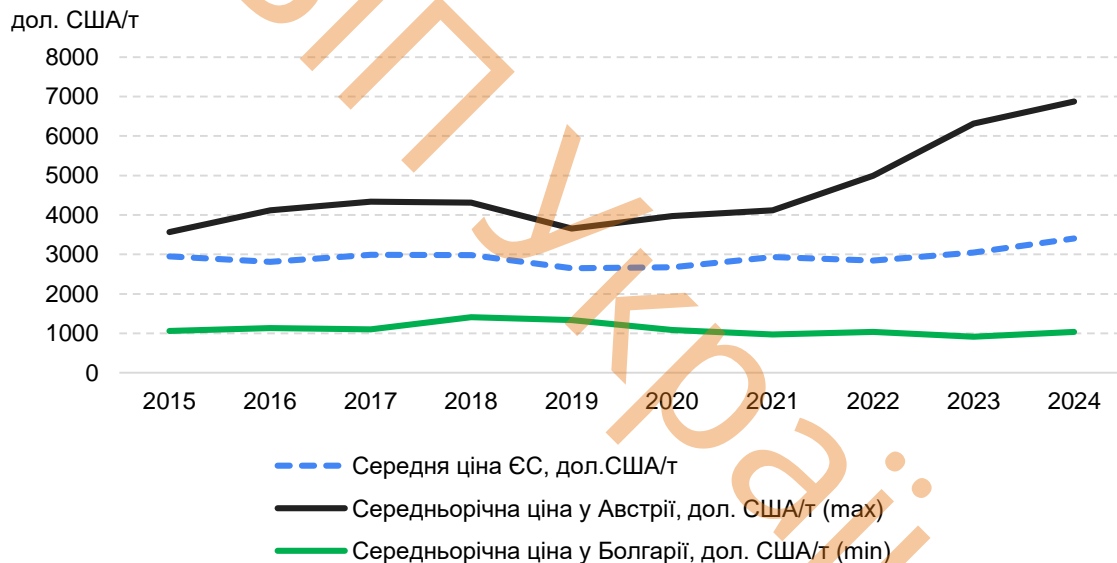
**Рис. 9. Порівняльна характеристика врожайності волоських горіхів
в Україні та окремих країн ЄС у 2021 р., т/га**

Джерело: Огляд ринку свіжих фруктів та овочів у Європейському Союзі та Україні за окремими культурами. Київська школа економіки (KSE), Міністерство аграрної політики та продовольства України, 2024, 33 с.

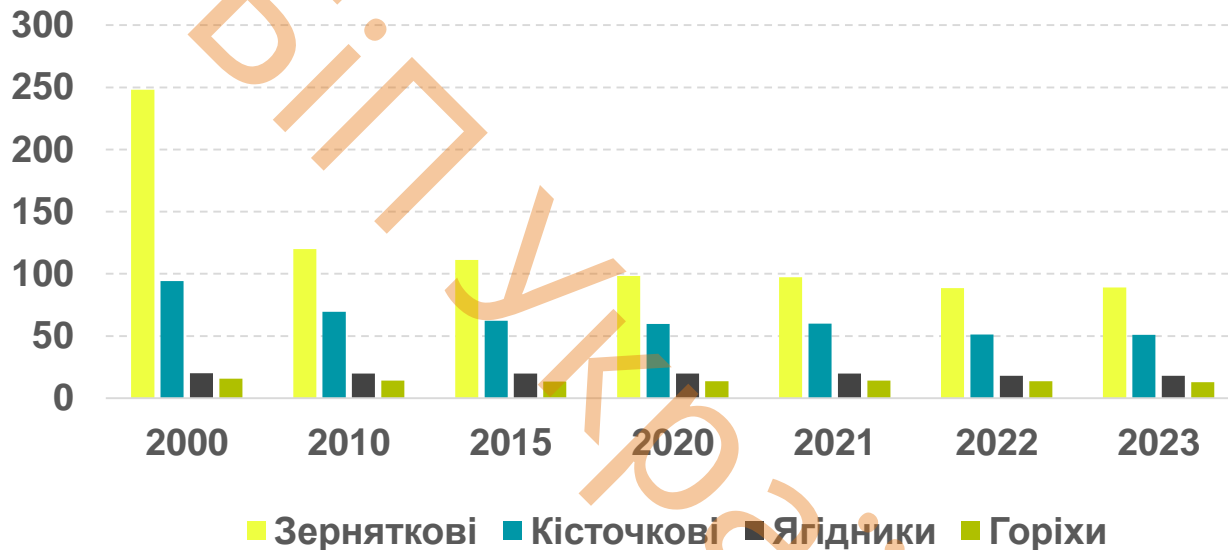
https://KSE_2024_Zvit-1.1_Oglyad-rinku-svizhiv-fruktiv-ta-ovochiv-u-YES-ta-Ukrayini_vidformatovaniy_ukrayinskoyu.pdf

Рис. 10. Динаміка середньорічних цін у ЄС та окремих країнах ЄС, дол. США/т

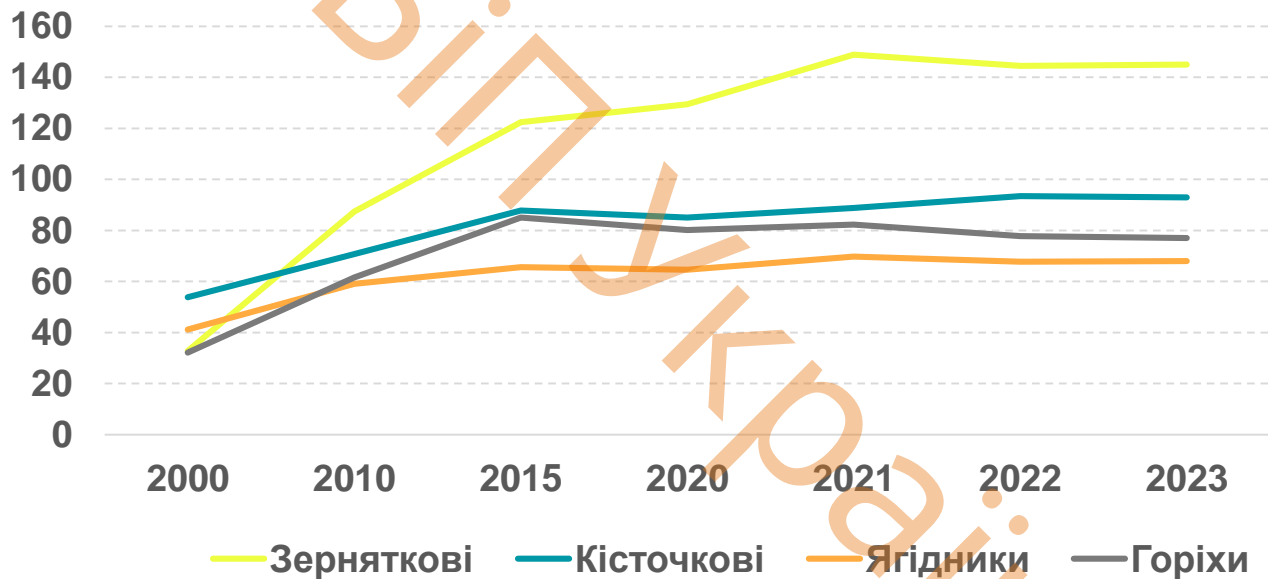
Джерело: Побудовано за даними FAOSTAT, <https://www.fao.org/faostat/en/#data/PP>

Рис. 11. Площа насаджень плодових та ягідних культур у плодоносному віці, тис. га

Джерело: Побудовано за даними Державної служби статистики України

Рис. 12. Динаміка урожайності плодових та ягідних культур, ц/га

Джерело: Побудовано за даними Державної служби статистики України

Табл. 2. Діяльність виробників плодючих культур – суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва

Показник	2015	2020	2021	2022
Виробництво зерняткових і кісточкових фруктів				
Кількість підприємств, одиниць:				
великі	-	-	-	-
середні	33	27	27	17
малі	812	885	827	608
- з них мікропідприємства	751	824	770	552
Рівень рентабельності операційної діяльності підприємств, %:				
великі	-	-	-	-
середні	49,6	8,5	-1,1	-17,2
малі	28,4	13,9	23,0	0,9
- з них мікропідприємства	15,6	19,1	17,8	4,6
Виробництво ягід, горіхів, інших плодівих дерев і чагарників				
Кількість підприємств, одиниць:				
великі	-	-	-	-
середні	4	6	9	11
малі	746	921	912	781
- з них мікропідприємства	729	893	879	753
Рівень рентабельності операційної діяльності підприємств, %:				
великі	-	-	-	-
середні	-	45,3	14,2	21,8
малі	-	16,6	27,4	8,5
- з них мікропідприємства	28,7	12,8	16,6	13,4

Табл. 3. Динаміка площі, валового збору та врожайності волоських горіхів в Україні у 2014–2023 рр.

	Показники	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Господарства усіх категорій	Валовий збір, тис. т	102,8	115,1	108,0	108,7	127,2	125,9	113,4	115,5	107,9	106,9
	Урожайність, т/га	7,8	8,5	8,0	7,9	9,0	8,5	8,0	8,2	7,8	7,4
	Площа насаджень, тис. га	13,2	13,5	13,3	13,5	13,8	14,5	13,7	14,1	13,7	14,2
Господарства населення	Валовий збір, тис. т	102,5	114,6	106,8	107,4	125,9	124,8	112,5	114,1	106,2	103,1
	Урожайність, т/га	8,1	9,0	8,5	8,5	10,0	9,9	9,0	9,1	9,2	9,2
	Площа насаджень, тис. га	12,7	12,7	12,4	12,5	12,4	12,4	12,4	12,6	11,6	11,0
Частка валового збору господарств населення у загальній кількості господарств усіх категорій, %		99,7	99,6	98,9	98,8	99,0	99,2	99,2	98,8	98,5	96,4

Джерело: Державна служба статистики України, 2025.

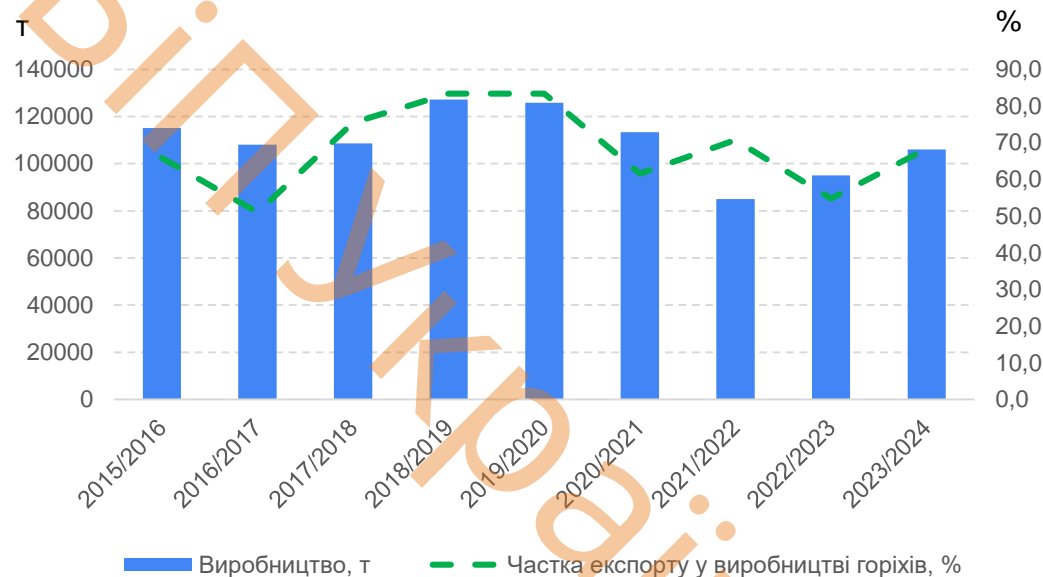
Табл. 4. Баланс виробництва волоського горіху в Україні, тонн

Показники	2015/2016	2020/2021	2024/2025	Відн. відхил. 2024/2025 МР до 2020/2011 МР, %
Початкові запаси	1500	540	460	85,2
Виробництво	115080	113320	98640	87,0
Імпорт	0	108	100	92,6
Сукупна пропозиція	116580	113968	99200	87,0
Експорт	75800	69800	20900	29,9
Внутрішнє споживання	39380	33000	77800	235,8
Кінцеві запаси	1400	11168	500	4,5
Загальний розподіл	116580	113968	99200	87,0
Коефіцієнт самозабезпеченості	2,92	3,43	3,72	X

Джерело: побудовано за даними USDA, <https://apps.fas.usda.gov/>

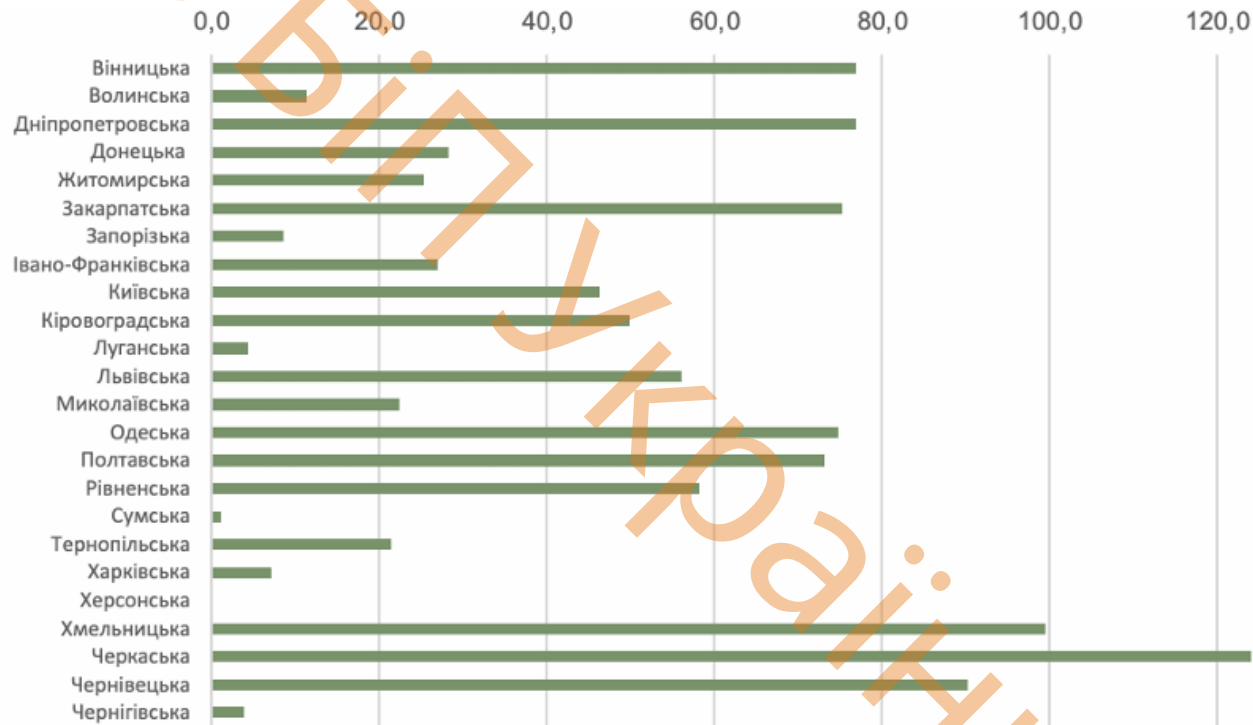

Рис. 13. Динаміка виробництва волоських горіхів в Україні та частка їх експорту

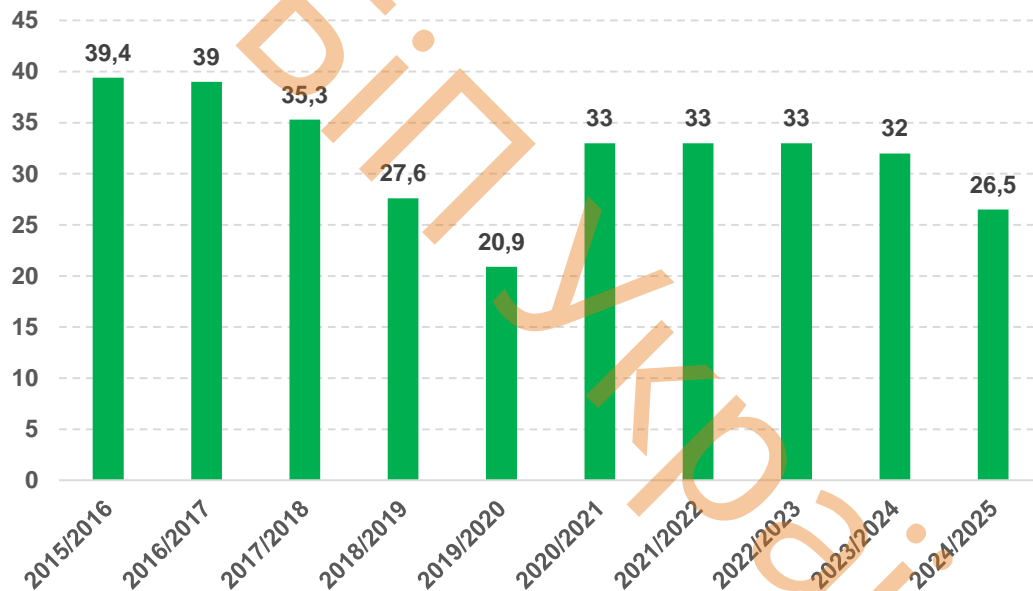
Джерело: побудовано за даними USDA, <https://apps.fas.usda.gov/>

**Рис. 14. Обсяг виробництва волоського горіха за
регіонами України у 2023 р., тис. ц**

Джерело: Звіт по Україні для результату 1. Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України» для результату I Підсумки PROGRESS в розробці національної програми адаптації до зміни клімату та підвищення стійкості сільського господарства, плідництва та ягідництва, Київ, 2025.

Рис. 15. Внутрішнє споживання волоських горіхів в
Україні (у шкаралупі), тис. т

Внутрішнє споживання в Україні в середньому становить 33 тис. тонн, що дорівнює приблизно **0,8–1 кг на одну особу**.

Джерело: побудовано за даними Державної служби статистики України, 2025.

Табл. 5. Динаміка експорту волоського горіха (HS 08231 – горіхи волоські у шкаралупі; HS 08232 - горіхи волоські без шкаралупи) з України за 2022-2024 рр.

Товар	Експорт з України, тис.т	Вартість експорту з України, тис. дол.США	Експорт з України до ЄС, тис.т	Частка ЄС в експорті України, %	Частка України в імпорті до ЄС, %	Топ-3 країни імпортери	Топ-3 імпортерів серед країн ЄС
2022							
Горіхи волоські у шкаралупі (HS 08231)	5,30	4827,1	0,45	8,49	0,95	Туреччина, Азербайджан, Ірак	Румунія, Польща, Данія
Горіхи волоські без шкаралупи (HS 08232)	20,10	75307,60	14,27	71,0	12,72	Франція, Азербайджан, Туреччина	Франція, Румунія, Греція
2023							
Горіхи волоські у шкаралупі (HS 08231)	8,58	7679,80	0,56	6,53	1,40	Ірак, Туреччина, Азербайджан	Болгарія, Італія, Німеччина
Горіхи волоські без шкаралупи (HS 08232)	22,03	69130,74	12,80	58,10	11,40	Азербайджан, Туреччина, Франція	Франція, Румунія, Греція
2024							
Горіхи волоські у шкаралупі (HS 08231)	6,40	8637,09	1,37	21,40	2,54	Ірак, Азербайджан, Туреччина	Болгарія, Італія, Греція
Горіхи волоські без шкаралупи (HS 08232)	23,32	82683,58	18,9	81,05	15,14	Франція, Румунія, Греція	Франція, Румунія, Греція

Джерело: (1) Звіт по Україні для результату 1. Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України» для результату I Підсумки PROGRESS в розробці національної програми адаптації до зміни клімату та підвищення стійкості сільського господарства, плідництва та ягідництва, Київ, 2025;

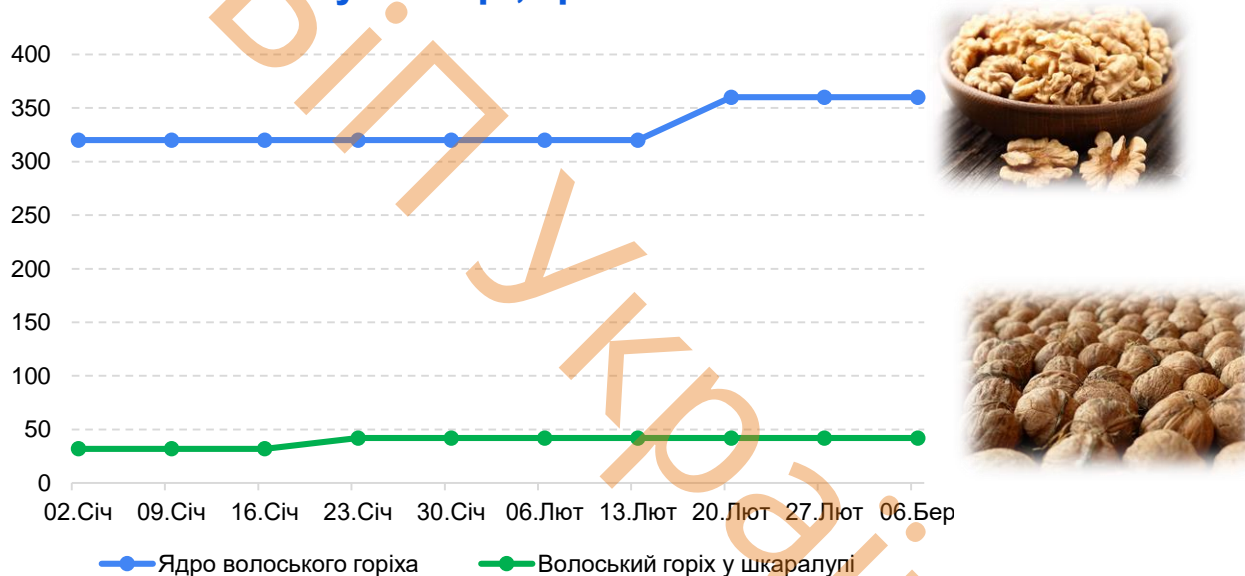
(2) UN Comtrade data base. <https://comtradeplus.un.org/TradeFlowtrade>

Табл. 6. Державне регулювання експорту волоських горіхів в Україні у 2025 р. згідно Постанови Кабміну України «Про запровадження режиму експортного забезпечення»

Параметр	Волоський горіх у шкаралупі	Волоський горіх без шкаралупи
Код УКТЗЕД	0802 31 00 00	0802 32 00 00
Режим експорту	Підлягає контролю та експортному забезпеченню	
Вимоги до експортера	Реєстрація платником ПДВ, підтвердження податкових зобов'язань	
Мінімальна експортна ціна	Встановлюється державою	
Митний контроль	Перевірка мінімальної вартості та податкових документів	
Реальний ефект у 2025 р.	Зупинка частини експортних операцій, падіння обсягів	
Прогноз	Можливе поступове відновлення експорту у маркетинговому 2025/2026 році	

Джерело: Постанова Кабміну України «Про запровадження режиму експортного забезпечення», https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1261-2024-%D0%BF?utm_source#Text; <https://forbes.ua/news/eksport-voloskogo-gorikha-z-ukraini-u-2025-rotsi-obvalivsya-na-90-cherez-novi-eksportni-pravila-profilna-asotsiatsiya-23022026-36546>

Рис. 16. Динаміка середніх цін волоських горіхів в Україні у 2026 р., грн./кг

Джерело: <https://east-fruit.com/uk/vybir-produktovoyi-hrupy/tsiny/?group=walnuts&lang=uk>

**Рис. 17. Динаміка середніх цін волоських горіхів у
шкаралупі в Україні та Польщі, дол. США/кг**

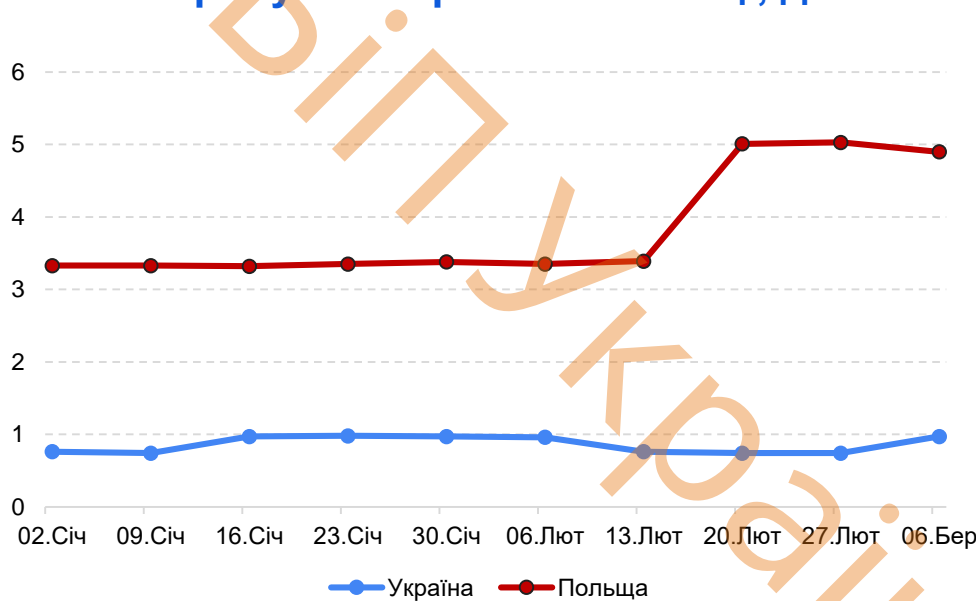

Рис. 18. Динаміка середніх цін ядра волоського горіха в
Україні та Польщі, дол. США/кг

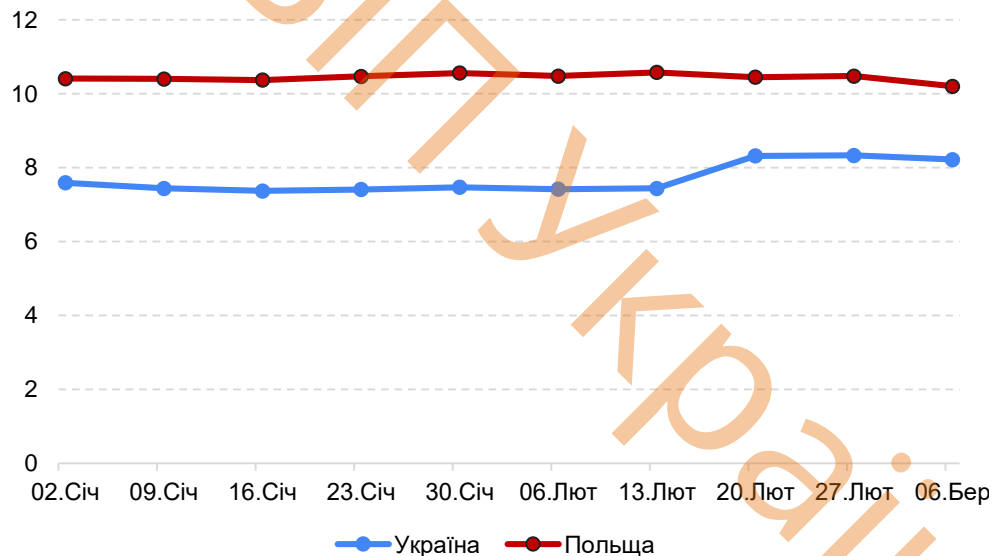

Табл. 7. Найбільші виробники волоських горіхів в Україні у 2025 р. за площею садів

Виробник / господарство	Регіон	Орієнтовна площа садів (га)	Примітки
Good Nuts LLC	Київська обл.	~60–80 га	Один із найбільших комерційних садів, власна переробка
Ukr Walnut LLC	Хмельницька обл.	~50–70 га	Господарство та трейдер волоського горіха
WalnutTree (Ukrainian Walnut)	Київська обл., Волинська обл.	~40–60 га (сукупно)	Садівництво + експортні поставки
NutStar (ТОВ «СТАНДАРТОІЛ» / NutStar)	Південь / Центр	~30–50 га	Переробка та фасування
Agrohills Nut	Вінницька обл.	~25–40 га	Керована переробка та експорт
Органічні фермерські садки (сукупно)	різні області	~10–30 га	Малі/середні господарства

Джерело: сформовано на основі відкритих даних інтернет-джерел, 2025 р.

Табл. 8. Середня собівартість виробництва 1 кг волоських горіхів у 2025 р. (сад перебуває у фазі повного плодоношення)

№п/п	Витрати	грн/га	Частка витрат у загальній собівартості, %
1.	Амортизація закладки саду (розподіл інвестицій на 20 років)	45 000	26,0
2.	Внесення органічних і мінеральних добрив	18 000	10,4
3	Внесення засобів захисту рослин	12 000	6,9
4	Паливо та техніка	18 000	10,4
5.	Оплата праці (догляд + збір)	25 000	14,5
6	Полив та електроенергія	20 000	11,6
7.	Адміністративні витрати	10 000	5,8
8.	Сортування, сушіння, первинна доробка	25 000	14,5
9.	Загальні витрати	173 000	100
10.	Врожайність волоського горіху, кг/га	6 000	X
11.	Собівартість 1 кг	28,8	X

Табл. 9. Середня собівартість виробництва 1 кг ядра волоських горіхів у 2025 р.

№п/п	Витрати	Значення
1.	Врожайність, кг/га	6000
2.	Вихід ядра: 45%, кг/га	2700
3.	Повна виробнича собівартість (у шкаралупі), грн./га	173 000
4.	Додаткові витрати на лущення, калібрування, пакування, грн./га	20000
5.	Всього витрат, грн./га	193 000
6.	Собівартість ядра волоського горіха, грн./кг	71,5

Табл. 10. Рентабельність виробництва 1 кг волоських горіхів у 2025 р.

Показники	Виробництво волоського горіху у шкаралупі		Виробництво ядра волоського горіху	
	Опт	Роздріб	Опт	Роздріб
Ціна реалізації, грн./кг	40,0	150,0	280	390
Прибуток, грн./кг	11,2	121,2	208,5	318,5
Рентабельність, %	39	420	292	446

Джерело: власні розрахунки на основі експертних оцінок викладачів кафедри садівництва НУБіП України, 2025 р.

Рис. 19. Схема ланцюга постачання у галузі виробництва волоського горіху

Ланцюг постачання у секторі горіхів можна умовно розділити на 5 основних складників:

1. регулювання й вплив державних та недержавних інституцій;
2. постачання;
3. виробництво/ перероблення;
4. продаж/ дистрибуція;
5. споживання.

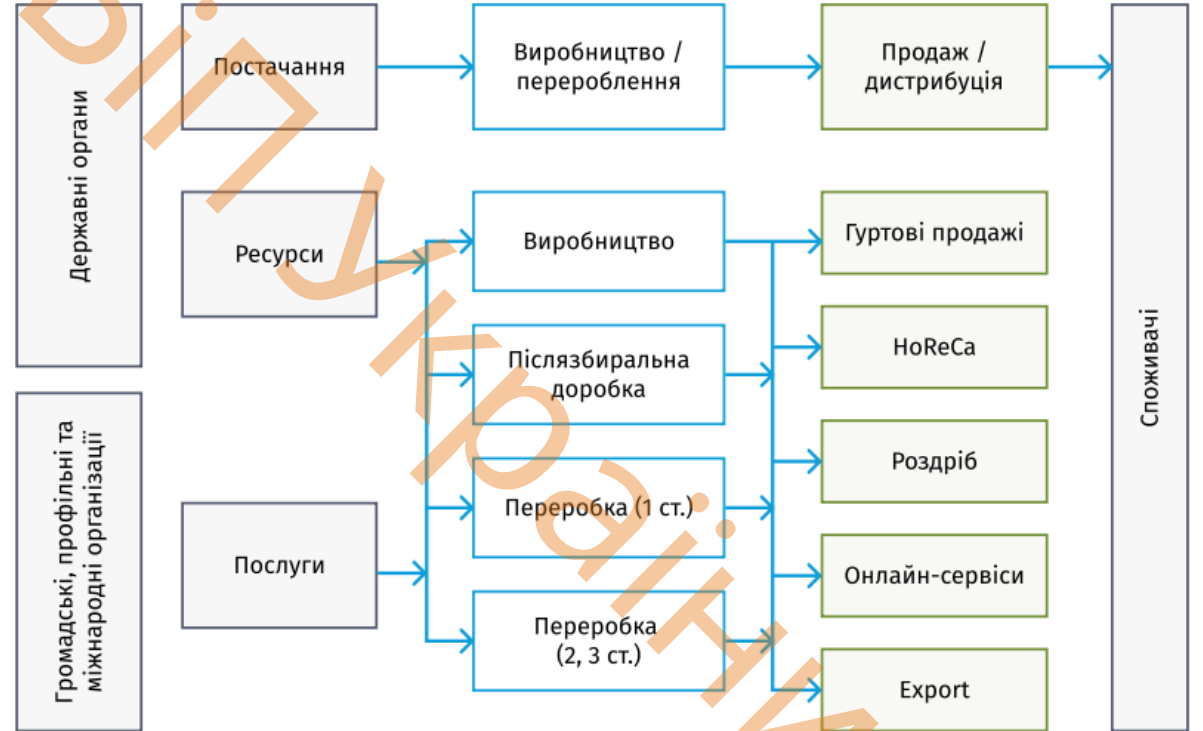

Рис. 20. Ланцюг створення вартості волоського горіху

I Варіант – Оптовий продаж

Волоський горіх
Собівартість -
29 грн/кг

Ціна реалізації виробника:
36 грн/кг
(Транспортні витрати – 10%
від собівартості; прибуток
виробника (від ПС) – 15%)

Додана
вартість
виробника:
 $\Delta = 7$ грн/кг

ТВ –
10%
від ЦР

Оптовий продаж:
Середня ціна
(2025 р.) –
40 грн./кг

Додана вартість
оптового
посередника:
 $\Delta = 4$ грн/кг

Рис. 21. Ланцюг створення вартості волоського горіху

II Варіант – Роздрібний продаж

**Волоський
горіх**
Собівартість -
29 грн/кг

**Ціна реалізації
виробника: 36 грн/кг**
(Транспортні витрати –
10% собівартості;
прибуток виробника (від
ПС) – 60%)

**Додана
вартість
виробника:**
 $\Delta = 7$ грн/кг

**ТВ –
10%
від ЦР**

**Роздрібний
продаж:**
Середня ціна
(2025 р.) –
150 грн./кг

**Додана вартість
роздрібного
продажу:**
 $\Delta = 110$ грн/кг

Рис. 22. Ланцюг створення вартості волоського горіху

III Варіант – Переробка на ядро волоського горіха

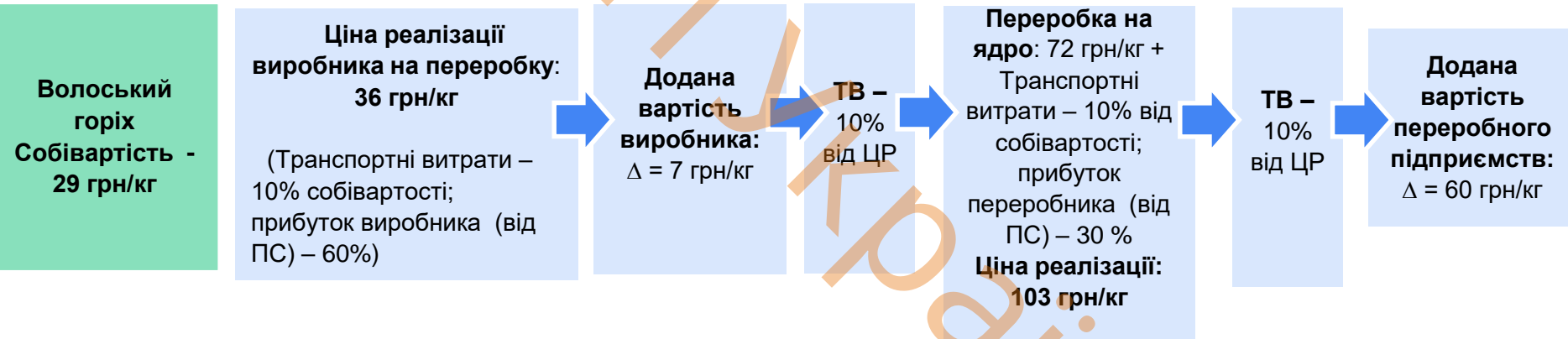

Рис. 23. Ланцюг створення вартості волоського горіху

IV Варіант – Експорт волоського горіху у шкаралупі

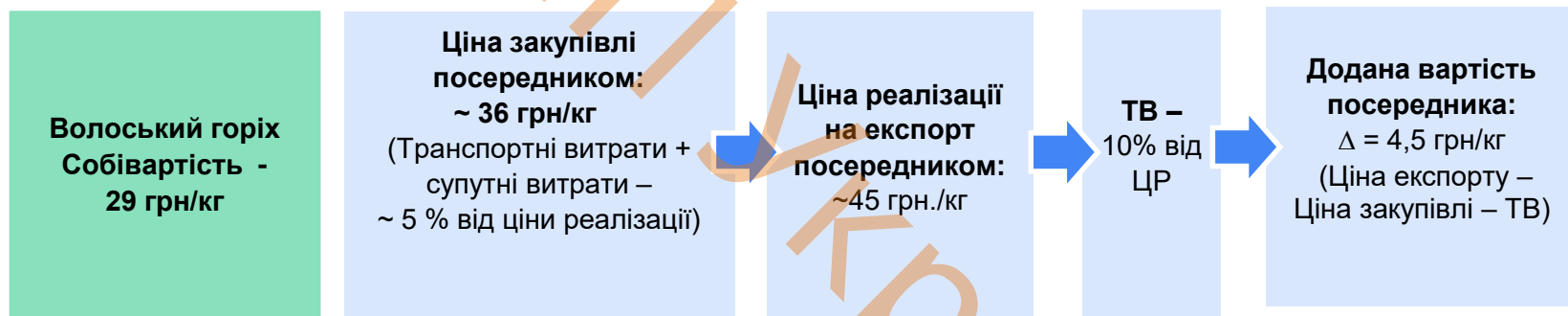
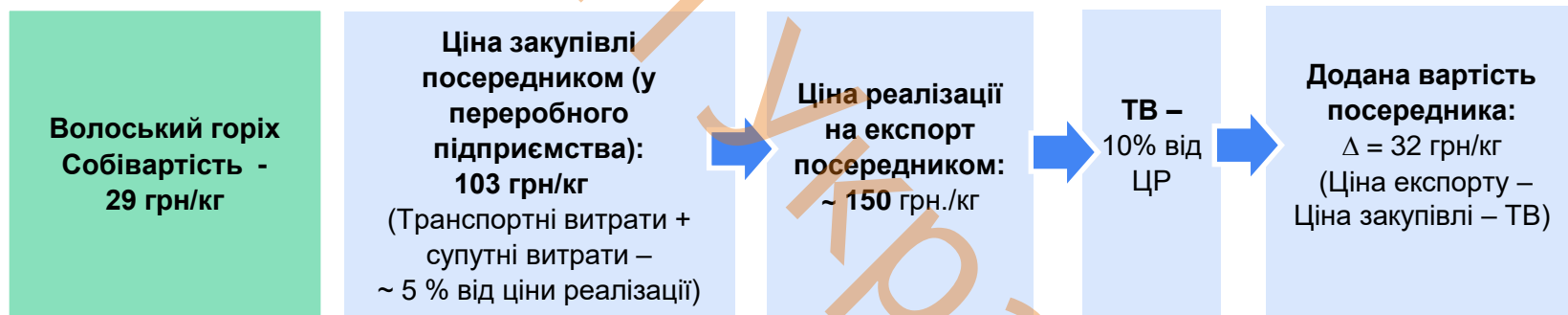

Рис. 24. Ланцюг створення вартості волоського горіху

V Варіант – Експорт ядра волоського горіху

Державна підтримка виробництва продукції садівництва

1. Державні гранти для садівництва, ягідництва, виноградарства та теплиць

Програма грантів від Мінекономіки, дозкілля та сільського господарства України

3 2 лютого 2026 року розпочався прийом заявок на гранти через портал «Дія» для розвитку садівництва, ягідництва, виноградарства та тепличного господарства.

Бюджет програми: на 2026 рік у держбюджеті закладено 465 млн дол. США (~14 млрд грн) для грантової підтримки садів, ягідників, виноградників і теплиць.

Розмір грантів

Сади: до 10 млн грн на проєкт (максимум 400 тис. грн/га) для висадки та облаштування насаджень площею 1–25 га

Теплиці:

- 0,4–0,6 га – до 2 млн грн
- 0,8–1,2 га – до 3,5 млн грн
- 1,6–2,4 га – до 7 млн грн

Умови для отримання гранту

- проєкт має виконуватися на землі, власність або право користування якою підтверджено на не менше 7 років;
- для проєктів у прифронтових та деокупованих територіях компенсація може сягати до 80 % вартості проєкту.

Державна підтримка виробництва продукції садівництва

2. Загальна державна підтримка агросектору у 2026 році

Закон «Про Державний бюджет України на 2026 рік» передбачає:
13,1–14,1 млрд грн загальної державної підтримки аграрному сектору.

Ці кошти розподіляються на:

- фінансову підтримку сільгоспвиробників (дотації, компенсації);
- страхування продукції;
- відновлення систем зрошення;
- інші програми, що також можуть опосередковано підтримувати садівництво (наприклад, пільгове кредитування чи компенсації за певні види агропроектів).

Державна підтримка виробництва продукції садівництва

3. Грант на сад - це безповоротна фінансова допомога для:

- закладання плодових садів;
- ягідників (суниця, малина, лохина тощо);
- виноградників.

Грант надається за умови створення робочих місць і цільового використання коштів.

Розмір гранту: до кількох мільйонів гривень (залежить від культури та площі).

Площа: зазвичай від 1–2 га (ягідники) до більших площ для садів.

Співфінансування: частину витрат (наприклад 30–50%) заявник вкладає сам.

Кошти гранту можна спрямувати на:

- садивний матеріал;
- систему зрошення;
- сітки, опори;
- техніку для догляду;
- закладання інфраструктури (частково).

Обов'язковими умовами є:

- мати землю у власності або довгостроковій оренді;
- подати бізнес-план;
- створити робочі місця.

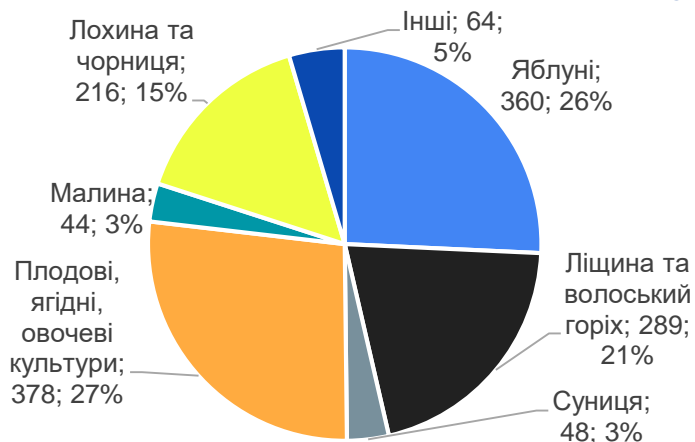
Державна підтримка виробництва продукції садівництва

4. Програма «eРобота» (eRobota), запущена 1 липня 2022 року, яка спрямована на підтримку малого та середнього бізнесу по всій країні. Головною метою програми є створення робочих місць, а один із її ключових компонентів — «Свій сад» (Sviy Sad або “Own Orchard”) — спеціально орієнтований на сільськогосподарських виробників і фермерів, які планують закласти або розширити насадження плодкових, ягідних культур, винограду та горіхів.

У межах цієї грантової програми отримувачі можуть одержати фінансування в розмірі від 140 000 грн (приблизно 3 800 дол. США) до 400 000 грн (приблизно 10 800 дол. США) на гектар, але не більше 10 000 000 грн (приблизно 270 000 дол. США) загалом на одного отримувача.

Гранти надаються у розмірі до 70% загальної вартості проекту за умови, що отримувач покриває решту 30% власними або залученими коштами (наприклад, за рахунок кредитів).

Рис. 25. Розподіл грантів за видами продукції, млн. грн

Джерело: minagro.gov.ua

ВИСНОВКИ

Галузь виробництва волоських горіхів в Україні має високий експортний потенціал і сприятливі природно-кліматичні умови. Водночас її розвиток стримується нестабільністю експортного регулювання, домінуванням дрібнотоварного виробництва та коливаннями цін.

Подальші перспективи пов'язані з модернізацією садів, розвитком переробки, підвищенням якості продукції та стабілізацією зовнішньої торгівлі.

Ключові проблеми

1. Обмеження експорту та регуляторні ризики

Нова урядова регуляція, запроваджена наприкінці 2024 р., майже припинила експорт волоських горіхів у піковий сезон, що значно підірвало зовнішні продажі, доходи експортерів та конкурентні позиції на світовому ринку.

2. Низький рівень промислової комерціалізації

Велика частина продукції — від приватних господарств, що ускладнює формування однорідних та великотоннажних партій для експорту.

3. Якість продукції

Низький рівень стандартів сушіння, зберігання та обробки призводить до проблем із якістю товару (волога, пліснява, токсини), що особливо важливо для експортного ринку ЄС та високих вимог до безпеки харчових продуктів.

4. Інфраструктурні обмеження

Нестача сучасних сховищ, ліній переробки, фотосепараторів та фасувального обладнання знижує додану вартість у переробці та обмежує можливості продажу ядра на більш вигідних ринках.

5. Ризики глобальної конкуренції

Світові гіганти, особливо Китай, набирають вагу на глобальному ринку горіхів і тиснуть на ціни та частки ринку для українських постачальників

Перспективи розвитку

1. Зростання міжнародного попиту

Світовий ринок волоського горіха продовжує розширюватись, і прогнозований приріст виробництва та попиту може створити нові можливості для українських експортерів за умови зняття регуляторних обмежень та вирішення якісних проблем.

2. Експортно-орієнтований потенціал

3. Вартість доданої продукції

Переробка та продаж очищеного ядра підвищує виручку.

4. Державна підтримка

Програми державної підтримки (наприклад, компенсації до 70 % витрат на закладку садів) сприяють розвитку нових насаджень та модернізації.

5. Органічний ринок та «зелені» продукти

Українські горіхи мають потенціал позиціонування як **екологічно чистий та низьковуглецевий продукт**, що додає привабливості на експортних ринках із високою купівельною спроможністю.

PROGRESS

Promoting Green Deal Readiness in
the Eastern Partnership Countries

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!